

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра конституційного, адміністративного та міжнародного права

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ПАРЛАМЕНТСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

підготовки бакалавра

на базі фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста)

спеціальність 081 Право

освітньо-професійної програми Право

Силабус освітнього компонента «Парламентське право та процес» підготовки бакалавра на базі фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), галузь знань 081 Право, спеціальності 081 Право, за освітньо-професійною програмою Право.

Розробник: професор кафедри конституційного, адміністративного і міжнародного права, д.ю.н., доцент Кравчук В.М.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ (д.ю.н., проф. Кравчук В.М.)

Силабус освітнього затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри: _____ (д.ю.н., проф. Книш С. В.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 08 Право Спеціальність: 081 Право Освітньо-професійна програма: Право Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання – 2-й
ІНДЗ: немає		Семестри: 3-ий
		Лекції: 10 год.
		Практичні (семінарські) 20 год.
		Самостійна робота 110 год.
Мова навчання: українська		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача

Кравчук Володимир Миколайович

Науковий ступінь: доктор юридичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: професор кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права

Контактна інформація: kravchuk.volodumir@eenu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Освітній компонент «Парламентське право та процес» відноситься до переліку вибірових дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра і забезпечує професійний розвиток бакалавра, спрямований на розуміння норм парламентського права і формування практичних навичок та умінь їх застосування.

Парламентське право та процес є складовою частиною конституційного права. Цей інститут конституційного права включає широку, внутрішньо узгоджену сукупність правових норм, має свій набір вихідних загальних положень – предмет, метод, принципи тощо, які розкривають своєрідність і специфіку правового регулювання. Освітній компонент «Парламентське право та процес» являє собою систему взаємоузгоджених елементів навчального процесу, які зорієнтовані на ознайомлення здобувачів освіти зі змістом основних нормативних актів у сфері парламентаризму.

Після завершення курсу здобувачі можуть вільно оперувати основними категоріями парламентського права, використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних, застосовувати набуті знання у конкретних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

2. Пререквізити. Освітній компонент «Парламентське право та процес» базується на юридичних дисциплінах, зокрема: «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Адміністративне право».

Постреквізити. Знання, навички і уміння, отримані під час вивчення «Парламентського права та процесу» є основою для опанування нормативних та вибірових

дисциплін на другому (магістерському) рівні вищої освіти, зокрема «Сучасна конституційно-правова доктрина», «Конституційна компаративістика» тощо.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета: формування у здобувачів вищої освіти комплексу теоретичних знань з питань парламентського права та процесу, вироблення навичок і вмінь тлумачення і застосування норм парламентського права.

Завдання: набуття здобувачами вищої освіти ґрунтовних загальнотеоретичних і практичних знань та умінь у сфері парламентського права та процесу; виокремлення юридично значущих фактів та формування обґрунтованих правових висновків; формування умінь та навичок вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних у сфері парламентського права та процесу.

4. Результати навчання (Компетентності)

У разі успішного завершення курсу здобувач зможе виявити такі компетентності:

(згідно зі Стандартом вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України № 644 від 20 липня 2022 року)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути конституційного права.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Результати навчання:

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Консульт.	Форма контролю / бали

Змістовий модуль 1. Загальні положення парламентського права. Організація роботи парламенту та законодавча процедура						
Тема 1. Поняття парламентського права та його місце в системі конституційного права		2		10	4	ДС, ДБ, Р / 50
Тема 2. Організація роботи парламенту			2	10		
Тема 3. Формування структурних підрозділів парламенту. Обрання, призначення та відкликання посадових осіб парламенту			2	10		
Тема 4. Законодавча процедура		2	2	10		
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	54	4	6	40	4	
Змістовий модуль 2. Розгляд парламентом питань за спеціальними процедурами та питань, пов'язаних із здійсненням контрольних функцій						
Тема 5. Розгляд законопроектів про внесення змін до конституції		2	2	10	6	ДС, ДБ, Р / 50
Тема 6. Порядок проведення парламентом засідань з приводу діяльності глави держави			2	10		
Тема 7. Розгляд парламентом питань, пов'язаних з призначенням, обранням та звільненням посадових осіб держави		2	2	10		
Тема 8. Розгляд парламентом питань, пов'язаних з депутатськими запитам			2	10		
Тема 9. Розгляд питань, пов'язаних з парламентським контролем за діяльністю уряду			2	10		
Тема 10. Розгляд парламентом інформації про діяльність державних органів та посадових осіб (крім уряду)			2	10		
Тема 11. Порядок проведення парламентських слухань		2	2	10		
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	96	6	14	70	6	
УСЬОГО ГОДИН	150	10	20	110	10	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Поняття парламентського права та його місце в системі конституційного права	10
2.	Організація роботи парламенту	10
3.	Формування структурних підрозділів парламенту.	10

	Обрання, призначення та відкликання посадових осіб парламенту	
4.	Законодавча процедура	10
5.	Розгляд законопроектів про внесення змін до конституції	10
6.	Порядок проведення парламентом засідань з приводу діяльності глави держави	10
7.	Розгляд парламентом питань, пов'язаних з призначенням, обранням та звільненням посадових осіб держави	10
8.	Розгляд парламентом питань, пов'язаних з депутатськими запитами	10
9.	Розгляд питань, пов'язаних з парламентським контролем за діяльністю уряду	10
10.	Розгляд парламентом інформації про діяльність державних органів та посадових осіб (крім уряду)	10
11.	Порядок проведення парламентських слухань	10
	Разом	110

IV. Політика оцінювання

Шкала оцінювання роботи студента на семінарських заняттях:

0-5 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

6-7 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

8-9 – добре – питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

10 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки;

Контрольна робота 1 проводиться письмово за результатами вивчення тем 1-6 (в тому числі питань, винесених по цих темах на самостійне опрацювання).

Контрольна робота 2 проводиться письмово за результатами вивчення тем 7-14 (в тому числі питань, винесених по цих темах на самостійне опрацювання).

Шкала оцінювання контрольних робіт:

0-10 – незадовільно - питання висвітлені недостатньо, не використано юридичної термінології, окремі тези потребують уточнення, доопрацювання.

11-17 – задовільно - питання висвітлені поверхнево, використана частково юридична термінологія, зроблені висновки, які потребують деякого уточнення;

18-23 – добре – питання висвітлені частково, відповідь охоплює основні аспекти, використана певна кількість термінів, класифікації, зроблені окремі висновки;

24-30 – відмінно - питання висвітлені повністю, використана необхідна кількість термінів, класифікації, зроблені конкретні висновки.

Контрольні роботи проводяться у формі тестів в комп'ютерному класі юридичного факультету (ауд. 214) або на дистанційному курсі «Парламентське право та процес» в Moodle. В разі, якщо студент не з'явився на контрольна робота, вона не перездається.

Підсумкова оцінка поточного контролю виводиться шляхом додавання оцінок за семінарські заняття (визначення середньої арифметичної оцінки за семінарські заняття) та контрольні роботи.

Політика щодо академічної доброчесності

Вивчаючи курс «Парламентське право та процес», студент погоджується виконувати етичні принципи та визначені законом правила, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності студентом передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо дефлайнів та перескладання

Пропущені без поважних причин семінарські заняття перескладаються усно шляхом відповіді на всі питання семінарського заняття. Семінарське заняття вважається пропущеним без поважних причин, якщо немає документального підтвердження поважної причини відсутності (довідка, повістка тощо). За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи студента на семінарських заняттях.

Пропущені з поважних причин семінарські заняття перескладаються шляхом підготовки конспекта по темі семінарського заняття з відповідями на всі питання семінарського заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи студента на семінарських заняттях.

Оцінка від 0 до 5 балів вважається негативною і може бути перездана усно шляхом відповіді на всі питання семінарського заняття. За результатами перездачі виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання роботи студента на семінарських заняттях.

Оцінка від 6 до 10 балів вважається позитивною та не перездається.

Пропуски на семінарських заняттях та негативні оцінки можуть бути перездані до початку семінарських занять по наступному модулю або до початку заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено даним силабусом. Мінімальна позитивна кількість балів – 60.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості шляхом усної відповіді на питання, винесені на залік. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Повторне складання заліку з освітнього компонента допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан (директор) факультету (інституту).

Залік відбувається в період заліково-екзаменаційної сесії, передбаченої навчальним планом, згідно із затвердженим графіком освітнього процесу і розкладом.

Перелік питань на залік

1. Парламентське право як інститут конституційного права. Предмет і метод парламентського права.
2. Система та джерела парламентського права.
3. Підготовка та організація розгляду питань на сесії парламенту.
4. Організація та ведення пленарних засідань парламенту.
5. Дотримання дисципліни та норм етики на пленарних засіданнях парламенту.
6. Формування депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України.
7. Погоджувальна рада депутатських фракцій (депутатських груп) у Верховній Раді України.
8. Голова Верховної Ради України, перший заступник та заступник голови Верховної Ради України.
9. Створення комітетів Верховної Ради України.
10. Утворення тимчасових спеціальних комісій та тимчасових слідчих комісій Верховної Ради України.
11. Право законодавчої ініціативи.
12. Включення законопроектів до порядку денного сесії Верховної Ради.
13. Розгляд законопроектів Верховною Радою.
14. Підготовка прийнятих законів до направлення на підпис Президенту України.
15. Порядок подання до Верховної Ради України законопроектів про внесення змін до Конституції України, пропозицій та поправок до них.
16. Порядок проведення Верховною Радою України урочистого засідання з приводу складення присяги Українському народові новообраним Президентом України.
17. Заслуховування Верховною Радою України щорічних та позачергових послань Президента України.
18. Порядок дострокового припинення повноважень Президента України у зв'язку з неспроможністю виконання ним своїх повноважень за станом здоров'я.
19. Порядок дострокового припинення повноважень Президента України у разі усунення з поста в порядку імпичменту.
20. Розгляд питань про затвердження указів Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або в окремих її місцевостях.
21. Надання згоди на призначення Президентом України Прем'єр-міністра України.
22. Порядок призначення на посаду та звільнення з посади за поданням Президента України Голови Національного банку України.
23. Порядок обрання членів Вищої ради правосуддя та порядок їх звільнення.
24. Порядок призначення на посади та звільнення з посад Голови та інших членів Рахункової палати.
25. Порядок призначення на посаду суддів Конституційного Суду України.
26. Порядок надання згоди на призначення на посаду та звільнення з посади Президентом України Генерального прокурора.
27. Розгляд Верховною Радою України питань, пов'язаних із депутатськими запитами.
28. Розгляд питань, пов'язаних з парламентським контролем за діяльністю уряду.
29. Розгляд звітів, доповідей та іншої інформації державних органів та посадових осіб (крім уряду).
30. Порядок проведення парламентських слухань.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
----------------	---------------------

90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

БАЛИ ЗАРАХУВАННЯ ФОРМАЛЬНОЇ, НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

<i>Види студентської наукової та практичної активності</i>	<i>Кількість</i>
Публікація наукової статті в періодичному виданні студентських наукових праць	20
Виступ на Міжнародній, Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з публікацією тез доповіді	10
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських олімпіад	до 20
Участь у II етапі Всеукраїнського конкурсу наукових робіт	до 20
Участь у правопросвітніх заходах організованих громадськими організаціями в межах національних та міжнародних грантів.	до 10
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів та інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 20

VII. Рекомендовані джерела

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року, з наступними змінами. К.: Істина, 2021. 56 с.
2. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04.04.1995 р., з наступними змінами // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 19. Ст. 134.
3. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 р., з наступними змінами // Офіційний вісник України. 2010. № 12. Ст. 565.
4. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України: Закон України від 19.12.2019 р., з наступними змінами // Офіційний вісник України. 2020. № 6. стор. 43.

Навчальна та наукова література:

1. Конституційне право: підручник / за заг. ред. М. І. Козюбри. Київ: ВАІТЕ, 2021. 528 с.
2. Конституційне право України: навч. посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, І. І. Дахова та ін. Харків: Право, 2021. 368 с.
3. Кравчук В.М., Коренга Ю.В. Основні аргументи проти створення двопалатного парламенту в Україні. Актуальні питання реформування правової системи України. Зб. наук.

статей за мат-ми VI Міжнар. наук.-практ. конф. 29-30 травня 2009 року. Луцьк: Волинська обл. друкарня, 2009. С. 215-216.

4. Кравчук В., Столярук А. Конституційно-правовий статус Рахункової палати України: порівняльно-правовий аналіз. Актуальні питання реформування правової системи України. Зб. наук. статей за мат-ми VIII Міжнар. наук.-практ. конф. 17-19 червня 2011 року. Луцьк: Волинська обл. друкарня, 2011. С. 105-106.

5. Олуйко В. М. Парламентське право України: проблеми теорії та практики. Київ: Юрінком Інтер, 2004. 216 с.

6. Парламентське право України: навч. посіб. / За ред. О.Н. Ярмиша. Харків: Видавництво Харківського національного університету внутрішніх справ, 2007. 500 с.

7. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 556 с.

8. Теліпко В.Е. Парламентське право. Академічний курс: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 664 с.

9. Тертишник В. М. Конституція України. Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2022. 430 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека імені В.І.Вернадського